

Plán péče o přírodní památku Louky pod Palcířem

**na období
2020–2029**

(záměr na vyhlášení)

Foto orig. AOPK ČR, Správa CHKO Brdy

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	5
1.6 Kategorie IUCN	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	6
1.8 Cíl ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	8
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	10
2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích	10
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	12
3. Plán zásahů a opatření	12
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	12
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	12
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	14
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	14
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	14
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	14
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	14
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	15
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	15
4. Závěrečné údaje	15
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	15
4.2 Použité podklady a zdroje informací	15
4.3 Seznam používaných zkratk	16
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	16

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: (bude doplněno po vyhlášení)
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Louky pod Palcířem
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: nařízení
orgán, který předpis vydal: AOPK ČR
číslo předpisu: (bude doplněno po vyhlášení)
datum platnosti předpisu: (bude doplněno po vyhlášení)
datum účinnosti předpisu: (bude doplněno po vyhlášení)

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: Plzeňský
okres: Rokycany
obec s rozšířenou působností: Rokycany
obec s pověřeným obecním úřadem: Rokycany
obec: Skořice
katastrální území: Skořice v Brdech

Příloha:

M1_ – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 930148, Skořice v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
162		trvalý travní porost		13248	13248
161		trvalý travní porost		8138	8138
Celkem					21386

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Katastrální území: 930148, Skořice v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
159		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	270970	21146
178		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	265447	38656
181		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	257035	821
163		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	55801	24
180/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	7419	669
Celkem					61316

Výměry parcel tvořících navrženou PP byly převzaty z Katastru nemovitostí. Výměry parcel v OP navržené PP byly odvozeny výpočtem v prostředí GIS.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	-		
vodní plochy		-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	2,14	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	-	-	nepločná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	2,14	-		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

mezinárodní statut ochrany:

ne

CHKO Brdy (III. zóna)

CHOPAV Brdy

OP vodního zdroje Janov

ne

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

ne

ne

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. – řízená rezervace (dle nové klasifikace IUCN 2008 – Území pro péči o stanoviště/druhy)

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany jsou extenzivně obhospodařované vlhké louky svazu Calthion s neupraveným vodním režimem a výskytem zvláště chráněných druhů rostlin.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Vlhké louky T1.5 a T1.6	67	Zachovalé extenzivně obhospodařované vlhké pcháčové louky a tužebníková lada svazu Calthion, které jsou charakteristické výskytem několika zvláště chráněných druhů nebo druhů červeného seznamu cévnatých rostlin, ze kterých lze jmenovat například kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), hadilku obecnou (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>) a prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), a dále pak druhů fytogeograficky typických pro Brdy, kterými jsou rozchodník nachový (<i>Hylotelephium telephium</i>), ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>) nebo mokřýš vstřícňolistý (<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>).	a

1.8 Cíl ochrany

Cílem ochrany je zlepšení nebo alespoň udržení stávajícího stavu předmětného sekundárního ekosystému. Za indikátor stavu ekosystému se považuje zejména pozitivní vývoj populací zvláště chráněných druhů, které se zde vyskytují.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Vlhké louky T1.5 a T1.6	Zachování vlhkých pcháčových luk s lokálními přechody do tužebníkových lad nebo pramenišť o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem kosatce sibiřského a prstnatce májového a přítomností hadilky obecné a upolínu nejvyššího, bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin na malé části plochy a nezměněným vodním režimem.	<ul style="list-style-type: none">rozloha ekosystému (min. 1,3 ha)výskyt druhů kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), min 10 trsů; hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>) – přítomnost v posledních 3 letech; upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>) – přítomnost a prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) – min 20 jedincůúplná absence invazních druhůrozloha roztroušených křovin (5–10 %)zachování vodního režimu

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

PP je situována v CHKO Brdy na severozápadním úpatí vrchu Palcíř v nadmořské výšce 617 až 646 m v blízkosti obce Skořice, která leží ve vzdálenosti asi 600 m západním směrem. Jedná se o dvě dílčí kulturní louky, které se rozprostírají na ploše přibližně 2 ha. Louky nemají výraznou inklinaci ani expozici ke světovým stranám. Terén se pouze mírně uklání západním směrem. Ze všech stran jsou obklopeny souvislým porostem kulturních smrčů.

Z pohledu biogeografického členění ČR náleží lokalita do Brdského bioregionu, z pohledu fyto geografického pak do okresu Českého oreofytika, a to konkrétně okrsku Brdy. Dle klasifikace klimatu ČR náleží lokalita do mírně teplé klimatické oblasti. Průměrná roční teplota se pohybuje od 6 do 7 °C, roční úhrn srážek činí 700–800 mm. Geologické podloží je tvořeno drobnými neoproterozoiky. Půdní typ podle půdní mapy ČR odpovídá pseudogleji a kambizemi. Reálně lze v částech PP trvale zamokřených očekávat také přítomnost glejů.

Vlastní PP neprotéká žádný trvalý vodní tok, polohou náleží do povodí bezejmenného potoka, protékajícího přibližně ve vzdálenosti 500 m západním směrem. Tento tok se později vlévá do Skořického potoka. Hlavní charakteristikou PP je ovlivnění vodou, kdy louky jsou periodicky ovlivňovány stagrující vodou, část luk trvale.

Z tohoto důvodu se zde utvořila mozaika vlhkých pcháčových luk s přechody k tužebníkovým ladům v zarostlejších a k prameništím v nejvlhčích místech. Vyskytuje se zde několik vzácných nebo ohrožených druhů naší květeny, ze kterých lze jmenovat například kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), hadilku obecnou (*Ophioglossum vulgatum*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*) a prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), a dále pak druhů fyto geograficky typických pro Brdy, kterými jsou rozchodník nachový (*Hylotelephium telephium*), ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*) nebo mokřýš vstřícno listý (*Chrysosplenium oppositifolium*). Dále pak druhy diagnostické pro předmětný ekosystém, kterými jsou například blatouch bahenní (*Caltha palustris*), ostřice prosová (*Carex panicea*) nebo kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*). Botanická inventarizace proběhla v režii AOPK ČR, Správa CHKO Brdy.

Tento biotop je předmětem ochrany PP.

Fauna předmětných luk je bez vzácných a zvláště chráněných druhů. Vyskytují se zde běžné druhy, které jsou i v širším okolí. Speciální druh vázaný striktně na předmětné louky nebyl nalezen. V blízkém okolí se nacházejí vzácné druhy plazů a obojživelníků (ještěrka živorodá, ropucha obecná, které jsou běžné na většině území Brd), stejně jako plošně rozšířený slepýš křehký. Z ornitologického hlediska není na biotop vázán žádný vzácný druh a ani zde nehnízdí.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu, další poznámky
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O	NT	Těžiště výskytu je severo-východní cíp plochy 1 – vlhké pcháčové louky; 50 kvetoucích jedinců
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	VU	Roste na pomezí pcháčové louky přecházející v tužebníkové lado (plochy 1 a 2), s potenciálem rozšíření v ploše 2 a 5; 10 kvetoucích jedinců
hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>)	O	VU	Těžiště výskytu je severo-východní cíp plochy 1 – vlhké pcháčové louky; cca 50 jedinců
kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	SO	VU	Roste na pomezí pcháčové louky přecházející v tužebníkové lado (plochy 1 a 2), s potenciálem rozšíření v ploše 2 a 5; 10 kvetoucích trsů
ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>)	-	NT	Roztroušeně všude v pcháčové louce. Hustší porost se nachází v jižním cípu, disturbovaném prasaty (plocha 3); hojná
rozchodník nachový (<i>Hylotelephium telephium</i>)	-	NT	Roztroušeně na sušších místech pcháčové louky, zejména pod kaštanem (plocha 1); roztroušeně
mokřýš vstřícenolistý (<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>)	-	NT	Vlhká místa náletové olšiny (plocha 4); roztroušeně

* kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.: SO – silně ohrožený, O – ohrožený; kategorie podle červeného seznamu cévnatých rostlin (Grulich & Chobot 2017): VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V současnosti snad jen aridizace klimatu a s ní spojený obecný pokles podzemní vody.

b) biotické disturbanční činitele

Louky jsou pravidelně navštěvovány zvěří. Zvěř částečně reguluje přirozené zmlazení, ale zároveň způsobuje disturbance – na jaře 2019 byla plocha 3 a většina plochy 1 kompletně zrytá od černé zvěře.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

PP je nově vyhlášována, od 1. 1. 2016 je součástí III. zóny CHKO Brdy.

b) lesní hospodářství

Plochy lesů do vlastní PP nezasahují, je jimi však tvořeno prakticky celé zákonné ochranné pásmo. Jedná se převážně o kulturní porosty s převahou hospodářských dřevin (SM), které zde postupně vznikaly umělým zalesňováním po exploataci původních lesů v 17. a 18. st., podobně

jako tomu bylo jinde v Čechách. V oblasti Brd byly hlavní příčinou rozvoj hornictví a železárenství. V posledních 25 letech dochází při obnově lesa k částečné úpravě druhového spektra dřevin vysazováním zákonem stanoveného minimálního podílu melioračních dřevin. Jako možný negativní vliv lze vnímat úpravu vodního režimu v lesích v její blízkosti, který může být způsoben soustředěním dříví. Přímo území PP může být rovněž dotčeno soustředěním dřeva v nevhodnou dobu těžkou technikou a navíc i skládkováním dřeva ve vegetačním období. Další vlivy nebyly identifikovány.

c) zemědělské hospodaření

Vznik luk, které jsou předmětem ochrany PP, lze datovat do období před první polovinou 19. století. Na mapách Stablního katastru jsou totiž zobrazeny prakticky v totožných hranicích, jaké mají dosud. O jejich přesné funkci (i v té době se jednalo o louky izolované od další zemědělské půdy souvislým lesem) lze pouze spekulovat. Jisté je, že v souvislosti se zřízením Vojenského újezdu Brdy se jim vyhnula vlna intenzifikace zemědělského hospodaření, které jinak probíhalo v okolní krajině, zejm. pokud se jedná o provádění meliorací. Zemědělské hospodaření na dané lokalitě je zcela zásadní, jelikož díky jeho provádění tento ekosystém vznikl a je jím i nadále podmiňován. Jeho koordinace se zájmy ochrany přírody je hlavním předmětem tohoto plánu péče.

d) myslivost

Lokalita PP náleží do honitby Brdy, jež rozlohou odpovídá bývalému vojenskému újezdu. Vlastník pozemků zde myslivecky hospodář ve vlastní režii. Předmětem chovu zvěře jsou zejména jelen evropský, srnec obecný a prase divoké. Pravděpodobně za účelem zvýšení potravní nabídky zvěře bylo ve východní části PP vysazeno asi 6–7 ks jírovce maďalu. Dnes se jedná o vzrostlé dospělé dřeviny. Aktuálně se na území PP nevyskytuje žádné myslivecké zařízení, s výjimkou posedu a příkrmovacího zařízení, které jsou umístěny v západní části PP (plocha č. 5). Aktuálně nelze hovořit o tom, že by předmět ochrany PP byl s mysliveckým hospodařením v nějakém konfliktu. Možné konflikty je však třeba monitorovat a případně přijímat opatření k minimalizaci těchto konfliktů. Jako možné riziko lze označit škody černou zvěří, kdy by mohlo docházet k poškozování travního drnu.

e) rekreace a sport

Až do zrušení Vojenského újezdu Brdy k 31. 12. 2015 bylo toto území až na výjimky oficiálně nepřístupnou oblastí, a to včetně lokality PP. Tento zákaz nebyl absolutně dodržován, přesto lze konstatovat, že rekreační využití území PP a jejího širšího okolí bylo prakticky nulové. S vyhlášením CHKO a zpřístupněním území došlo k určitému nárůstu množství turistů a zejm. pak cyklistů, avšak zatím bez zjevného vlivu na její přírodní hodnoty. Jižním okrajem OP prochází asfaltová cesta „Vlásenka“, z níž je louka viditelná. Přesto zásadní zvýšení rekreačního a sportovního využití s případnými negativními vlivy na přírodní hodnotu lokality PP nelze očekávat ani v blízké budoucnosti.

f) jiné způsoby využívání

Lokalita byla do konce roku 2015 součástí Vojenského újezdu Brdy. Vlastním výcvikem vojska však nebyla pravděpodobně významněji zasažena. Dle aktuálních podkladů Ministerstva obrany PP není součástí ploch s pyrotechnickou zátěží vyžadujících asanaci.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Celá PP je součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Brdy, která byla vyhlášena NV ČSR 10/1979 Sb.

Celá PP je součástí ochranného pásma vodního zdroje Janov, které bylo vyhlášeno rozhodnutím ONV Plzeň č. j. ZVLH-1398/83 ze dne 21. 12. 1983.

LHP pro LHC 184 114 – Mirošov s platností 1. 1. 2012 – 31. 12. 2021

Celá PP spadá do katastrálního území Skořice v Brdech, pro které dosud nebyl schválen územní plán (po zrušení Vojenského újezdu Brdy). Ke konci roku 2019 nebyl zahájen ani proces jeho pořízení.

Pozemky spadající do PP jsou součástí Lesního hospodářského celku Mirošov, který je zařízen Lesním hospodářským plánem (LHP) s platností od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2021. V tomto LHP jsou s ohledem na druh pozemku uvedený v katastru nemovitosti (tj. trvalý travní porost) vedeny jako ostatní pozemky a nejsou jím blíže řešeny.

Východní část PP je součástí lokálního biocentra územního systému ekologické stability vymezeného v plánu zpracovaného v roce 2016 pro Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR (zhotovitel: U-24, s.r.o., 10/2016). Tento plán dosud nebyl transponován do územně plánovací dokumentace.

I přes zrušení Vojenského újezdu Brdy je nadále celá PP objektem důležitým pro obranu státu, protože se jedná o pozemky, které zůstávají ve vlastnictví Ministerstva obrany (§ 29 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR.

Nepředpokládá se, že by výše uvedená rozhodnutí, dokumentace a právní předpisy měly vliv na plánování managementu.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

S ohledem na ekotopovou resp. biotopovou rozrůzněnost a odlišný plánovaný management byly nelesní pozemky rozčleněny do pěti dílčích ploch.

Plocha č. 1 – pcháčová louka

Co do výskytu zvláště chráněných druhů (kosatec sibiřský, upolín nejvyšší, prstnatec májový, hadilka obecná), a kvalitu biotopu se jedná o nejhodnotnější část PP, zejména její nejpodmáčenější SV část. Biotopem zde je podmáčená pcháčová louka svazu *Calthion*, místy přecházející do *Molinionu* nebo na nejzamokřenějších místech do nevápnitého slatiniště. V minulosti byla tato plocha příležitostně kosena.

Plocha č. 2 – tužebníkové lado

Jedná se o vlhký výběžek louky s tužebníkem jilmovým jako dominantním druhem. S ohledem na absenci hospodaření v posledních letech docházelo k postupnému zarůstání plochy náletem vrby a olše, nálet byl v létě 2019 vyřezán.

Plocha č. 3 – lado

Jedná se o vlhký výběžek louky. S ohledem na absenci hospodaření v posledních letech došlo k expanzi ostružiní, které je od roku 2018 potlačováno kosením.

Plocha č. 4 – náletová olšina

Jedná se o podmáčenou olšinu vzniklou spontánně v místech prameniště. Tato plocha je význačná výskytem mokřýše vstřicnolistého.

Plocha č. 5 – spodní louka

Jedná se o samostatně vyčleněnou dílčí plochu na pozemku p. č. 161 v k. ú. Skořice v Brdech (tzv. západní část PP). Biotopem je zde vlhká louka s převažujícím porostem skřípiny lesní a vysokých ostřic. V minulosti zde byla přítomna populace úpolínu nejvyššího. Aktuálně v souvislosti s delší prodlevou v hospodaření se projevilo postupné šíření expanzivních druhů travin (výše zmíněné plus třtina křovištní) a sukcese dřevinami. Plocha byla v letech 2018 a 2019 posečena a nálet v létě 2019 vyřezán.

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	Vlhké louky T1.5 a T1.6	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 1,3 ha)	Mozaika podmáčených luk a prameniště v současnosti jeví lehkou degradaci vlivem absence hospodaření v minulosti, a to zejména na „Spodní louce“ (plocha 5), kde dominují expanzivní traviny a stav ekosystému je zde silně zhoršený (skřípina lesní, ostřice štíhlá, třtina křovištní). Dílčí plochy 1, 2, 3 a 5 byly v roce 2018 (na ploše 1,2 ha) a 2019 (na ploše 1,3 ha) ručně posečeny.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
výskyt druhů kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), min 10 trsů; hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>) – přítomnost v posledních 3 letech; upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>) – přítomnost a prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) – min 20 jedinců	V současnosti se populace těchto druhů nacházejí téměř jen v ploše 1 a jejich početnosti nejsou vysoké (početnosti jednotlivých zájmových druhů v létě 2019 jsou uvedeny v tab. 2.1.2). Potenciál pro jejich výskyt je přítom na mnohem větší ploše PP, včetně „Spodní louky“ (plocha 5).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
úplná absence invazních druhů	V současné době je PP invazních druhů prostá	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

rozloha roztroušených křovin (5–10 %)	Vlivem absence hospodaření na všech plochách dochází k expanzi křovin (vrby, olše). V létě 2019 proběhl výřez o celkové ploše 0,1 ha (části dílčích ploch 1, 2 a 5), takže v současnosti zastoupení křovin kleslo, ale výřezy bude nutno opakovat.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
zachování vodního režimu	PP je v současnosti bez upraveného vodního režimu, na velké části ploch je celoročně vysoká hladina vody (čvachtá). Nejvlhčí plochy patří mezi bohatší (krom plochy 5) a zároveň tolik netrpí disturbancí prasaty.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Nebyly identifikovány protichůdné zájmy ochrany přírody ani ochrany podle jiných právních předpisů, pro které by bylo potřeba stanovovat priority nebo odchylná řešení.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

Nelesní pozemky – vlhké pcháčové louky – jsou předmětem ochrany PP Louky Pod Palcířem. Louky je třeba pravidelně kosit, optimálně pouze jedenkrát ročně nebo jednou za 2–3 roky. Termín seče nejdříve na přelomu června a července s případným posunem na konec léta lze z hlediska ochrany biotopů považovat za vyhovující. Vzhledem k rozloze luk, nerovnému terénu a podmáčení je třeba přistoupit k ručnímu sekání. Po seči je třeba důsledně odstraňovat posekaný materiál a nenechávat jej na louce. Při seči je také třeba respektovat výskyt některých vzácnějších druhů rostlin, zejména kosatec sibiřský, který není na konci června ještě vysemeněný. Ostrůvky kosatce je možné obsekávat a kosit je jen jednou za dva či tři roky, alternativou je pak mozaiková seč, při níž jsou některé části koseny až na podzim. Mozaiková seč by měla být případně prospěšná i některým druhům bezobratlých, které by se zde mohly vyskytovat. Louky je třeba pravidelně sekat až k okrajům lesních a křovinných porostů, aby se tak zabránilo vrůstání náletu a expanzím nitrofilních druhů do louky.

V lokalitě se nachází také fragmenty tužebníkových lad, které nejsou pravidelně sečeny – tvoří je podmáčenější nebo hrboletější cípy luk. Přesto si však uchovávají vysokou druhovou pestrost a výpadky v seči vyhovují výše zmíněným druhům (kosatec sibiřský, upolín nejvyšší) citlivým na časté kosení. Pravidelnou každoroční seč je v těchto porostech třeba obnovit pouze tehdy, docházelo-li by zde k expanzi kompetičně silných druhů či zjevnému převládnutí dominanty, jinak však postačí kosit je jednou za 2–3 roky. Vždy je však nutné tyto porosty ochránit před expanzí dřevin. Pokud by nebyly tyto trávníky koseny, je třeba alespoň v přibližně desetiletém intervalu odstraňovat nálety.

Území je obklopeno lesními pozemky, a pokud bude prováděno skládkování dřeva v území PP, je nutno práce načasovat mimo vegetační období, nejlépe při dostatečně zmrzlém půdním povrchu. Při skládkování dřeva i v pohybu lesní techniky je nutno vyloučit využívání trvale podmačených částí území.

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	<i>sečení</i>
Vhodný interval	<i>1x za 1–3 roky</i>
Minimální interval	<i>do 4 let</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>křovinořez</i>
Kalendář pro management	<i>červenec – září</i>
Upřesňující podmínky	<i>Vlhkou pcháčovou louku lze kosit každoročně, lada stačí 1x za 2–3 roky. Seč je vhodné provést mozaikovitě. Dílčí plochu 5 je vhodné alespoň zpočátku kosit každoročně.</i>

Typ managementu	<i>vyřezávání náletových dřevin (vrby, olše)</i>
Vhodný interval	<i>dle potřeby</i>
Minimální interval	<i>do 10 let</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>motorová pila, křovinořez, ruční nůžky a pily, postřikovač</i>
Kalendář pro management	<i>červenec – leden</i>
Upřesňující podmínky	<i>Vyřezané dřeviny je žádoucí zatírat herbicidem, vyřezanou biomasu pak z plochy odstranit. Část biomasy spolu s travní biomasou je možné ponechat k zetlení na lokalizované hromadě k zetlení jako hadí hromadu.</i>

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Obecně bude péče o cenné druhy rostlin a hub zajištěna dodržováním zásad péče o trvalé travní porosty. Péče byla nastavena právě hlavně s ohledem na rostlinná společenstva a druhy indikující dobrý stav biotopu.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Péče o nelesní pozemky bude z pohledu živočichů přínosná. Občasné sečení, mozaikovitá seč a potlačování expanzí druhů (třtina křovištní, nálety dřevin vrb a olší) je vhodná z pohledu bezobratlých, jejichž druhová diverzita by mohla těmito zásahy vzrůst. Také rozšíření plazů a obojživelníků (ropucha obecná, ještěrka živorodá, slepýš obecný) nebude sečí negativně ovlivněno. Naopak lokalita by se mohla z pohledu těchto druhů zatraktivnit. Ponechání tzv. hromad tvořených z větví, kmenů a posekané vegetace mimo cílové plochy PP by mohlo zvýšit úkrytovou a zimovištní plochu pro tyto druhy. Případné ponechání těchto hromad nesmí být v kolizi se zájmy předmětu ochrany PP. Co se týká myslivosti a zásad péče o zvěř, je žádoucí udržovat chovy zvěře v rámci normovaných stavů pro předmětnou honitbu Brdy, v PP neumisťovat další myslivecká zařízení sloužící k přikrmování zvěře a přikrmovat zde zvěř nad míru danou současným poměrům (pomístní poškození TTP nadměrným sešlapem a koncentrovanou defekací). V případě výskytu škod na travním porostu černou zvěří je žádoucí dohodnout se s uživatelem honitby na zvýšení intenzity odstřelu.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo PP je téměř výhradně tvořeno hospodářským lesem ve III. zóně CHKO Brdy. Nežádoucí je provádění jakýchkoliv zásahů (tj. i dočasných) do vodního režimu v ochranném pásmu, které by mohly negativně ovlivnit vodní režim v PP. Z pohledu předmětu ochrany lze lesní hospodářství označit jako bezkonfliktní. Není v rozporu se zachováním předmětů ochrany s výjimkou případů, kdy by případná těžba a zejména soustředování dříví vedly k významným změnám vodního režimu v ochranném pásmu nebo ploše PP. Práce je nutno načasovat mimo vegetační období, nejlépe při dostatečně zamrzlém půdním povrchu. Při lesní dopravě je nutno vyloučit využívání trvale podmačených částí území, shodně s kap. 3.1.1.a).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

S ohledem na skutečnost, že hranice PP jsou vedeny po pozemkových parcelách, nebude potřeba v rámci jejího vyhlášení vyhotovovat Záznam podrobného měření změn. Před vyznačením hranic PP pruhovým značením bude potřeba provést pouze jejich vytyčení. Délka hranic PP činí přibližně 950 m. Vlastní pruhové značení bude možné z velké části umístit na stávající stromy, jelikož k PP v obou jejích částech téměř ze všech stran těsně přiléhají lesní porosty. Vnášení hraničních sloupků tak bude minimalizováno. Hraničníky budou umístěny k přístupovým cestám, a to v celkovém počtu 4 ks. O umístění dalších hraničníků po obvodu PP se s ohledem na rozlohu PP a délku hranice neuvažuje. V období platnosti plánu péče se počítá s údržbou pruhového značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Jelikož aktuálně nebyly identifikovány okolnosti, které by bránily aktivnímu managementu navrženého tímto plánem péče, žádné administrativně-správní opatření se v území nenavrhuje.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Na ploše PP nejsou aktuálně pozorovány negativní vlivy způsobené rekreačním nebo sportovním využíváním území veřejností, jako by mohl být například nadměrný sešlap nebo pojezd kol. Pozorovány nebyly ani intenzivní formy sportovního využití území jako pojezd terénních motorových vozidel. Lze konstatovat, že lokalita byla dosud navštěvována spíše sporadicky až vůbec. Z výše uvedených důvodů se prozatím nenavrhují organizační ani správní regulativní opatření. V souvislosti s vyhlášením PP nelze vyloučit navýšení návštěvnosti. Případné regulace, pokud je situace bude vyžadovat, pak mohou být zavedeny operativně.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

S ohledem na polohu PP necelý 1 km od hranice CHKO a záchytného parkoviště osobních automobilů, jakožto jednoho z nástupních míst do CHKO Brdy, se navrhuje výroba a umístění informačního panelu, který bude pojednávat o chráněném fenoménu se všemi souvislostmi. Vzhledem k uvedené poloze bude území dále využíváno v rámci exkursní činnosti AOPK ČR, Správy CHKO Brdy.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V rámci platnosti plánu péče bude žádoucí provést inventarizační průzkumy PP z hlediska různých zájmových skupin – zejména mechorostů, hub a vybraných skupin bezobratlých živočichů (zejména brouků, motýlů a blanokřídlého hmyzu). Tyto zájmové skupiny nebyly v dané lokalitě dosud podrobně hodnoceny. Poznatky u jejich výskytu přitom mohou být zásadní pro hodnocení stávajícího managementu a plánování managementu budoucího.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
vytyčení hranic PP	950 m	1 x	20 000
pruhové značení	950 m	1 x	1 500
údržba pruhového značení	950 m	dle potřeby	1 500
umístění informačního panelu	1 ks	1 x	23 000
umístění hraničnicků	4 ks	1 x	13 000
výřez náletových dřevin	0,1 ha	dle potřeby	12 000
kosení travního porostu	1,5 ha	1 x / 1-3 roky	300 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			371 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR (2015): Plán péče o CHKO Brdy na období 2016–2025. – Ms., depon. in AOPK ČR, RP Střední Čechy.

Culek M. (2005): Biogeografické členění České republiky. II. díl. –Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Dudley N. [ed.] (2008): Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. – Gland, Switzerland. – český překlad AOPK ČR (2013)

Grulich V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha 35: 1–178.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P., Šumberová K., Sádlo J., Neuhäuslová Z., Hájek M., Rybníček K., Krahulec F., Kučerová A., Kolbek J. & Husák Š. (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vyd. – – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
Melichar V. (2014): Aktualizace mapovacího okrsku cz2388. Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Ms., depon. in AOPK ČR.

<http://archivnimapy.cuzk.cz>

<http://geoportal.cenia.cz>

<http://www.chmi.cz>

<http://cuzk.cz>

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČSR – Československá socialistická republika
GIS – geografické informační systémy
CHKO – chráněná krajinná oblast
CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
IUCN – International Union for Conservation of Nature (Mezinárodní svaz ochrany přírody)
KN – katastr nemovitostí
LHP – lesní hospodářský plán
NV – nařízení vlády
ONV – okresní národní výbor
OP – ochranné pásmo
PK – pozemkový katastr
PP – přírodní památka
SM – smrk
TTP – trvalý travní porost
ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, RP Střední Čechy, SCHKO Brdy
(na zpracování se podíleli: Martin Šultys, Zita Červenková, Hana Mayerová)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Fotografie: Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Tabulky: Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

F1 – Vybraná fotodokumentace

Obr. 1 – pohled do SV cípu plochy 1 s těžištěm výskytu prstnatce májového (foto) a dalších zvláště chráněných druhů rostlin, květen 2019

Obr. 2 – pohled na SV cíp plochy 1 ze západu, květen 2019

Obr. 3 – JZ část plochy 1 (sousedící s plochou 3) s dominantní ostricí Hartmannovou a patrnými disturbancemi, květen 2019

Obr. 4 – pohled do plochy 2 (tužebníkové lado) s dominujícím tužebníkem a vrbinou obecnou. Foto květen 2019, před výřezem náletu.

T1 –

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	pcháčová louka	0,77	Podmáčená pcháčová louka svazu <i>Calthion</i> , místy přecházející do <i>Molinionu</i> . V minulosti příležitostně kosena. Cílem je zachovat bohatou druhovou skladbu a zamezit expanzi agresivních druhů a náletu dřevin	Sečení ruční, odklizení biomasy mimo lokalitu	1	červenec až září	1x za 1–2 roky
				Vyřezání náletu	2	červenec až leden	jednorázově
2	tužebníkové lado	0,21	Vlhký výběžek louky v členitém terénu čelící expanzi vrby a olše. Cílem je zachovat bezlesí bez náletu dřevin.	Sečení ruční, odklizení biomasy mimo lokalitu	1	červenec až září	1x za 2–3 roky
				Vyřezání náletu	2	červenec až leden	dle potřeby
3	lado	0,19	Vlhký výběžek louky v členitém terénu čelící expanzi vrby a olše. Cílem je zachovat bezlesí bez náletu dřevin.	Sečení ruční, odklizení biomasy mimo lokalitu	2	červenec až září	1x za 2–3 roky
				Vyřezání náletu	2	červenec až leden	dle potřeby
4	náletová olšina	0,16	Podmáčená olšina samovolně vzniklá náletem na prameništi. Cílem je ponechat přirozené sukcese.	Bez zásahu	-	-	-
5	spodní louka	0,81	Vlhká louka s převažujícím porostem skřipiny lesní a vysokých ostřic. Cílem je zachovat bezlesí, potlačit expanzivní druhy a umožnit regeneraci vegetace vlhkých luk svazu <i>Calthion</i>	Sečení ruční, odklizení biomasy mimo lokalitu	1	červenec až září	1x za 1–2 roky
				Vyřezání náletu	2	červenec až leden	dle potřeby

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný
2. stupeň – zásah potřebný
3. stupeň – zásah doporučený